

2. halvår 2019

Tematilsyn om videoafhøring af børn

Anklagemyndigheden fører et særligt tilsyn med, om videoafhøring af børn foretages hurtigst muligt efter politianmeldelsen - både for at sikre beviserne i sagen og for at skåne barnet mest muligt.

Udgangspunktet er, at videoafhøring af børn skal foretages hurtigst muligt, og hvis det er praktisk muligt som udgangspunkt inden for en uge fra anmeldelsen.

Tilsynet gennemføres i alle politikredse og omfatter 1. videoafhøring af børn under 15 år, der er forurettede i en straffesag.

Marts 2020

Tilsynets hovedresultater

Rigsadvokaten afrapporterede den 10. oktober 2019 om resultatet af statsadvokaternes tilsyn med sagsbehandlingstiden i sager med videoafhøring af børn for 1. halvår 2019.

De regionale statsadvokater har ført tilsyn med sagsområdet efter ”Trafiklysmodellen” i 2019. Modellen indebærer, at de enkelte politikredse indplaceres i tre forskellige kategorier – henholdsvis kategori grøn, kategori gul og kategori rød. Tilsynet viser følgende resultater:

Resultater og udvikling

I 2. halvår 2019 er der gennemført 993 videoafhøringer omfattet af tilsynet mod 1.034 i 1. halvår 2019.

I 2. halvår 2019 har:

- 2 politikredse en gennemsnitlig sagsbehandlingstid på under 7 dage
- 5 politikredse en gennemsnitlig sagsbehandlingstid på under 14 dage
- 4 politikredse en gennemsnitlig sagsbehandlingstid på under 3 uger
- 1 politikreds en gennemsnitlig sagsbehandlingstid på mere end 3 uger

Af de nævnte videoafhøringer blev:

- Ca. 59 pct. gennemført inden for 7 dage
- Ca. 21 pct. gennemført inden for 8 – 14 dage
- Ca. 13 pct. gennemført inden for 15 - 30 dage
- Ca. 7 pct. gennemført efter mere end 30 dage

Til sammenligning var der i 1. halvår 2019:

- 2 politikredse med en gennemsnitlig sagsbehandlingstid på under 7 dage
- 5 politikredse med en gennemsnitlig sagsbehandlingstid på under 14 dage
- 3 politikredse med en gennemsnitlig sagsbehandlingstid på under 3 uger
- 2 politikredse med en gennemsnitlig sagsbehandlingstid på mere end 3 uger

Af de videoafhøringer blev

- ca. 48 pct. gennemført inden for 7 dage
- ca. 26 pct. gennemført inden for 8 – 14 dage
- ca. 16 pct. gennemført inden for 15 – 30 dage
- ca. 10 pct. gennemført efter mere end 30 dage

Sager om vold, tvang eller lignende udgør ca. 69 pct., og sager om seksualforbrydelser udgør ca. 21 pct. i 2. halvår 2019. Til sammenligning var fordelingen i 1. halvår 2019 henholdsvis ca. 63 pct. og ca. 28 pct.

Den gennemsnitlige sagsbehandlingstid i sager omfattet af tilsynet er 13,2 dage på landsplan i 2. halvår 2019. Der er således sket et fald i den gennemsnitlige sagsbehandlingstid på ca. 3 dage, da den i 1. halvår 2019 lå på 16,1 dage på landsplan.

Den gennemsnitlige sagsbehandlingstid skal fortsat ses i lyset af, at få sager med lange sagsbehandlingstider kan påvirke det samlede resultat i ikke ubetydelig grad.

Den gennemsnitlige sagsbehandlingstid for 2019 påvirkes – som det også var tilfældet for 2. halvår 2018 – på landsplan af en stor efterforskning fra Syd- og Sønderjyllands Politi (Operation TAHCPANS). Desuden pågår der også i politikredsen en anden og større efterforskning i en stor "sextortionsag" med potentielt mange forurettede børn under 15 år.

Syd- og Sønderjyllands Politi har således i løbet af 1. og 2. halvår 2019 anmodet øvrige politikredse om assistance til videoafhøring af de potentielt forurettede børn, der foreløbigt er identificeret i sagerne. Bl.a. som følge af efterforskningernes omfattende karakter er de fleste anmodninger først fremsendt til de andre politikredse flere måneder efter anmeldelsesdatoen.

Fraregnet disse videoafhøringer er den gennemsnitlige sagsbehandlingstid på landsplan i 2. halvår 2019 ca. 11,6 dage mod ca. 13,2 dage i 1. halvår 2019, idet:

- 2 politikredse har en gennemsnitlig sagsbehandlingstid på under 7 dage
- 6 politikredse har en gennemsnitlig sagsbehandlingstid på under 14 dage
- 4 politikredse har en gennemsnitlig sagsbehandlingstid på under 3 uger

Politikredsenes årsagsangivelser

Som led i tilsynet er der fortsat skærpet fokus på at belyse de årsager, der kan henføres til politiet og anklagemyndigheden som eksempelvis mangel på personaleressourcer, ekspeditionsfejl mv. Kendetegnene for disse årsager er, at de ikke ses begrundet i vægtige hensyn til barnets tarv, efterforskningen eller andre lignende saglige hensyn.

Politikredsenes angivelser af årsager til en sagsbehandlingstid ud over 7 dage fremgår af bilag 1. Af bilaget fremgår endvidere den procentvise fordeling af årsager for henholdsvis 1. og 2. halvår 2019 samt den gennemsnitlige sagsbehandlingstid for hver kategori.

I en række sager har sagsbehandlingstiden baggrund i årsager, som politiet eller anklagemyndigheden ikke har direkte indflydelse på. Det gælder eksempelvis sager, hvor afhørte er forhindret i at deltage i videoafhøringen (ca. 15 pct.) eller sager, hvor yderligere efterforskning/oplysninger er påkrævet, før end videoafhøringen

meningsfuldt kan gennemføres (ca. 15 pct.).

I 2. halvår 2019 udgør mangel på ressourcer i politiet og visitations- og ekspeditionsfejl henholdsvis ca. 22 pct. og ca. 7 pct. Til sammenligning udgjorde mangel på ressourcer i politiet og visitations- eller ekspeditionsfejl henholdsvis ca. 25 pct. og ca. 5 pct. af årsagerne til en sagsbehandlingstid på mere end 7 dage i 1. halvår 2019.

Kategorien ”anden begrundelse” ses angivet som årsag i et mindre omfang i 2. halvår 2019 (ca. 11 pct.) end i 1. halvår 2019 (ca. 17,5 pct.).

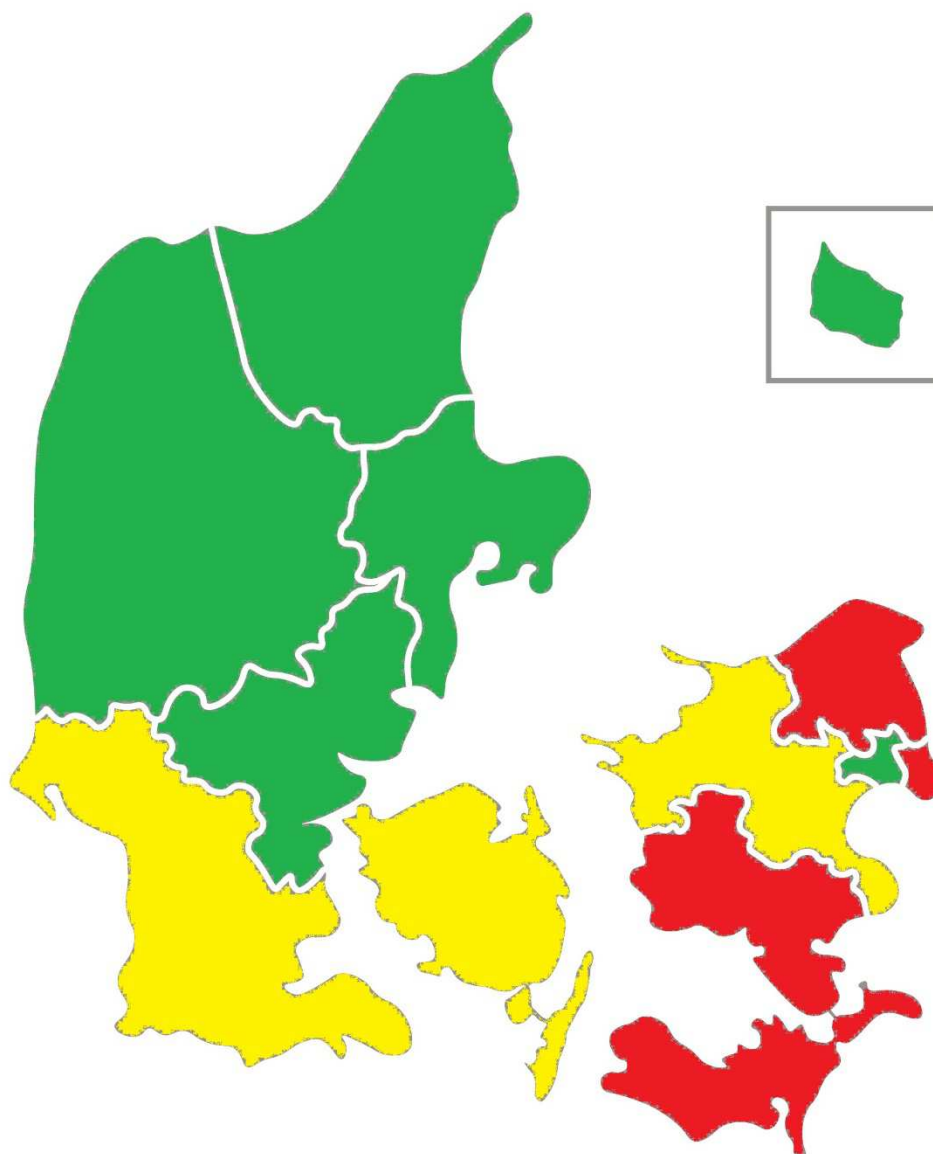
Initiativer og udviklingstiltag

Der er i alle politikredse også i 2. halvår 2019 blevet arbejdet på at forbedre sagsbehandlingstiderne. Der arbejdes fortsat med lokale initiativer, som de regionale statsadvokater løbende vurderer og drøfter med politikredsene.

”Trafiklyset”

Med henblik på at fastholde fokus i forhold til at nedbringe sagsbehandlingstiden til et acceptabelt niveau i hver enkelt politikreds samt fokus på årsager, der kan henføres til politiet og anklagemyndigheden, indførte Rigsadvokaten sammen med Rigspolitiet i 2019 en ny, landsdækkende model for en målrettet opfølgning på området og en mere fokuseret indsats i forhold til de udfordrede politikredse. Som anført ovenfor indebærer modellen, at de enkelte politikredse indplaceres i tre forskellige kategorier – henholdsvis kategori grøn, kategori gul og kategori rød.

På baggrund af resultaterne af tilsynet for 2. halvår 2019 er der foretaget følgende indplacering af politikredsene:

I kategori grøn ligger Nordjyllands Politi, Østjyllands Politi, Midt- og Vestjyllands Politi, Sydøstjyllands Politi, Københavns Vestegns Politi og Bornholms Politi. Der er tale om politikredse, som alle har en gennemsnitlig sagsbehandlingstid på et stabilt og tilfredsstillende niveau. Desuden er disse politikredse kendetegnet ved, at de angivne årsager i sager med en sagsbehandlingstid på mere end 7 dage ses velbegrundede med baggrund i f.eks. hensyn til barnet.

Det løbende tilsyn fortsætter i forhold til disse politikredse, men der iværksættes ikke yderligere tiltag.

I kategori gul ligger Fyns Politi, Syd- og Sønderjyllands Politi samt Midt- og Vestsjællands Politi. Der er tale om politikredse, som alle har en gennemsnitlig sagsbehandlingstid på et bekymrende niveau. I denne kategori indgår også politikredse kendetegnet ved, at de angivne årsager i sager med en

sagsbehandlingstid på mere end 7 dage for en større dels vedkommende er begrundet i forhold, politikredsen har direkte indflydelse på. Herudover indgår politikredse, som dog har haft en positiv udvikling i sagsbehandlingstiden, men som endnu ikke er nået ned på et stabilt og tilfredsstillende niveau.

Tilsynet er skærpet for disse politikredse. De regionale statsadvokater og Rigspolitiet (NEC) vil afholde et eller flere møder med ledende personale i politikredsene for at drøfte udviklingen. Desuden vil allerede iværksatte initiativer i politikredsen blive gennemgået og vurderet, ligesom behovet for yderligere tiltag vil blive drøftet.

I kategori rød ligger Nordsjællands Politi, Sydsjællands- og Lolland-Falsters Politi og Københavns Politi. Sagsbehandlingstiden ligger i disse politikredse på et stærkt bekymrende niveau, og årsager til sager med en sagsbehandlingstid på mere end 7 dage ses for en stor dels vedkommende at have baggrund i forhold, politikredsen har direkte indflydelse på. Desuden indgår i denne kategori politikredse, hvor der sker en meget pludselig og markant stigning i sagsbehandlingstiden, som ikke ses velbegrundet.

Tilsynet skærpes væsentligt for disse politikredse. Der vil blive afholdt møder mellem øverste ledelse i politikredsen, de regionale statsadvokater og Rigspolitiet (NEC). Der vil i den forbindelse blive lagt en plan for, hvordan sagsbehandlingstiderne nedbringes samt en plan for, hvilke eventuelle yderligere tiltag der skal iværksættes på området.

De regionale statsadvokater og Rigspolitiet (NEC) gennemgår fortsat ved indgangen til hvert nyt kvartal samtlige politikredse og foretager indplacering i forhold til de nævnte kategorier. De enkelte politikredse har således løbende mulighed for at blive kategoriseret bedre afhængigt af udviklingen.

Opfølgning og yderligere initiativer

De regionale statsadvokater og Rigspolitiet (NEC) bruger "Trafiklys-modellen" til at fremme best practice samt udlede og dele læringspunkter med alle politikredse.

Som yderligere opfølgning siden afrapporteringen af 10. oktober 2019 har der været foretaget følgende aktiviteter:

- De regionale statsadvokater har besøgt relevante politikredse og drøftet lokale procedurer og mulige barrierer for at nedbringe sagsbehandlingstiden. Det har særligt været drøftet, hvorledes antallet af visitations- og ekspeditionsfejl kan nedbringes med henblik på en generel nedbringelse af sagsbehandlingstiden.
- Statsadvokaten i København har derudover aflagt et særskilt besøg hos øverste ledelse i Nordsjællands Politi, hvor man har drøftet behandlingen af sager med videoafhøring af børn.

- Desuden pågår opfølgningen på centrale initiativer fortsat f.eks. gennem det løbende tilsyn med henblik på at vurdere effekten heraf (assistanceordning, uddannelse, registrering mv.).

Statsadvokaternes bemærkninger

Statsadvokaterne bemærker, at den positive udvikling, der kunne spores i 1. halvår 2019, er fortsat i løbet af 2. halvår 2019. Det skyldes efter statsadvokaternes vurdering til dels indførelsen af ”Trafiklys-modellen”. Modellen har efter statsadvokaternes opfattelse bidraget til øget ledelsesmæssigt fokus på området i politikredsene, ligesom den bidrager til at italesætte forventningerne på området. Det er efter statsadvokaternes vurdering positivt, at den gennemsnitlige sagsbehandlingstid på landsplan stadig er faldende, selvom nogle politikredse fortsat er udfordrede.

Statsadvokaterne finder det samtidig bekymrende, at der er sket en stigning i sager med en sagsbehandlingstid på mere end 7 dage med baggrund i visitations- og ekspeditionsfejl, og det er ligeledes bekymrende, at der fortsat er en større del af sager med en sagsbehandlingstid på mere end 7 dage med baggrund i politiets ressourcemæssige situation.

Det er samlet set statsadvokaternes vurdering, at den gennemsnitlige sagsbehandlingstid på landsplan bør nedbringes yderligere, og at det skal sikres, at sager behandles så hurtigt, som det er praktisk muligt og fagligt forsvarligt, med mindre vægtige grunde som f.eks. hensynet til barnet taler for andet.

Bilag 1 – Politikredsens årsangivelser¹

Årsag	1. halvår 2019	Gennemsnitlig sagsbehandlingstid 1. halvår 2019	2. halvår 2019	Gennemsnitlig sagsbehandlingstid 2. halvår 2019
Yderligere information eller efterforskning påkrævet	15,6 pct.	Ca. 40 dage	14,5 pct.	Ca. 25 dage
Mangel på ressourcer i politiet	25,6 pct.	Ca. 17 dage	22,3 pct.	Ca. 17 dage
Anden begrundelse	17,5 pct.	Ca. 27 dage	10,8 pct.	Ca. 37 dage
Planlægning af knibtangsmanøvre	11,3 pct.	Ca. 16 dage	9,3 pct.	Ca. 19 dage
Afhørte forhindret	8,0 pct.	Ca. 18 dage	15,3 pct.	Ca. 23 dage
Hensyn til afgørende koordinering i sagen	5,0 pct.	Ca. 14 dage	5,8 pct.	Ca. 20 dage
Mangel på afhøringsfaciliteter	4,8 pct.	Ca. 10 dage	1,5 pct.	Ca. 10 dage
Nødvendig deltager forhindret	2,4 pct.	Ca. 17 dage	7,3 pct.	Ca. 18 dage
Visitations- eller ekspeditionsfejl	5,2 pct.	Ca. 23 dage	6,8 pct.	Ca. 18 dage
Revurdering af behovet for afhøring	1,3 pct.	Ca. 50 dage	2,8 pct.	Ca. 101 dage
Hjemmebesøg prioriteret	3,0 pct.	Ca. 13 dage	3,5 pct.	Ca. 12 dage
Mangel på ressourcer i anklagemyndigheden	0,4 pct.	Ca. 9 dage	0,3 pct.	Ca. 10 dage

¹ Politikredsen indsender månedligt manuelle indberetninger til Rigspolitiet, hvor kredsen redegør for samtlige sager med en sagsbehandlingstid på mere end 7 dage. Til brug for disse indberetninger benyttes et standardiseret registreringsark, som blev implementeret nationalt i 2018.

Rigspolitiet opgør data om gennemførte videoafhøringer omfattet af tilsynet på baggrund af de løbende manuelle indberetninger fra politikredsen. Politikredsenes data er dynamiske, idet der bl.a. tages hensyn til korrektion af indtastningsfejl og forsinkede opdateringer. Datatræk for en given periode kan derfor være korrigeret ved senere udtræk i forhold til tidligere udtræk. Datatræk til brug for denne afrapportering og ovenstående tabel er opgjort per henholdsvis 10. juli 2019 og 9. januar 2020.